

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

05 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ghetmanet Alexandru, Ghetmanet Fiocla și Milețchi Alexei, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Nataliei Ghetmanet împotriva lui Ghetmanet Alexandru, Ghetmanet Fiocla, Milețchi Alexei, Florea Mihail privind recunoașterea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare din 20.09.2003, a contractului de donație din 02.10.2003 și a contractului de vânzare-cumpărare din 23.09.2011, și cererea reconvențională depusă de Milețchi Alexei împotriva Nataliei Ghetmanet privind evacuarea,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013,

C O N S T A T Ă :

La 16.06.2010 reclamanta Ghetmanet Natalia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghetmanet Alexandru, Ghetmanet Fiocla, Milețchi Alexei, Florea Mihail solicitând nulitatea în parte a contractului de vânzare- cumpărare a apartamentului nr.5 din str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, în partea excluderii pe Fiocla Ghetmanet cu calitatea de cumpărător, recunoscând în această calitate pe Ghetmanet Natalia; a declara nul contractul de donație a apartamentului dat, încheiat între Fiocla Ghetmanet și Alexandru Ghetmanet la 02.10.2003; a declara nul contractul de vânzare cumpărare a ap. 5 de pe str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, încheiat la 23.09.2011 între Ghetmanet Alexandru și Milețchi Alexei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, cu pîrîtul Alexandru Ghetmanet s-a aflat în relații de căsătorie în perioada din 01 octombrie 1999 pînă la 01 octombrie 2007. La 20.03.2000 s-a născut fiica Ghetmanet Patrisia. La data de 20.08.2002 mama reclamantei E. Zinenco a procurat o locuință pe str. Mateevici, 47, ap. 1, mun. Chișinău, dar în luna august 2003 reclamanta a aflat, că se vinde apartamentul vecin nr.5. Împreună au decis să procure acest apartament pentru a majora spațiul locativ, dar o parte să fie replanificată cu schimbarea destinației ca încăpere nelocuibilă pentru a amenaja un oficiu pentru pîrîtul Alexandru Ghetmanet, pentru firma lui. Tratatările privind cumpărarea ap.5 din str. Mateevici, 47, mun. Chișinău au fost între Natalia Ghetmanet și mama

proprietarului locuinței Mihail Florea - Lidia Florea. Pentru cumpărarea apartamentului a fost achitată o arvună în mărime de 500 dolari SUA. Pentru autentificarea contractului de vânzare-cumpărare, reclamanta a discutat prealabil cu notarul Andrei Șumcov, care cunoștea că locuința va fi procurată pentru familia Nataliei și Alexandru Ghetmanet. Deoarece data întocmirii contractului a fost stabilită pentru 20.09.2003, dar tot în aceasta zi urma să fie pregătită masa pentru serbarea zilei onomastice a mamei reclamantei, pentru încheierea contractului la notar s-a prezentat Alexandru Ghetmanet, căruia reclamanta i-a dat anticontract prealabil, încheiat cu proprietarul locuinței nr. 5 de pe str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, Florea Mihail.

Mai târziu, în vara anului 2007, a aflat, că în aceasta zi contractul a fost încheiat pe numele mamei lui Alexandru Ghetmanet - Fiocla Ghetmanet. Pentru cumpărarea apartamentului nr.5 banii în mărime 8 500 dolari SUA (500 de dolari au fost date ca arvună) au fost împrumutați. Ea cu mama sa au solicitat contractul încheiat, însă Alexandru Ghetmanet a declarat, că contractul se află la Oficiul Cadastral pentru înregistrare.

Susține că încăperile de pe str. Mateevici, care aparțineau cu drept de proprietate reclamantei și mamei reclamantei, inclusiv și apartamentul nr.5 procurat de la M. Florea, au fost reparate și replanificate într-o locuință pentru familia soților Ghetmanet. Conflictul în familia Ghetmanet a apărut atunci când reclamanta a aflat, că apartamentul cumpărat este averea personală a soțului: reclamanta a aflat, că la 20.09.2003 ca cumpărător în contractul de vânzare-cumpărare a fost indicată mama pîrîtului Fiocla Ghetmanet, care peste două săptămîni, la 02.10.2003, i-a donat locuința fiului Alexandru Ghetmanet. La 01.10.2007 căsătoria soților Ghetmanet a fost desfăcută. În continuare, acest apartament prin contractul de vânzare-cumpărare din 23.09.2011 pîrîtul Alexandru Ghetmanet a vîndut lui Alexei Milețchi.

Alexei Melițchi pe parcursul examinării cauzei în fond, s-a adresat cu cerere reconvențională către Ghetmanet Natalia privind evacuarea din spațiul locativ.

În motivarea acțiunii, a indicat că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6587 din 23 septembrie 2011, a procurat de la Alexandru Ghetmanet apartamentul nr.5 de pe str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, motiv din care a cerut evacuarea Nataliei Ghetmanet cu membrii familiei din locuința dată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 martie 2013, acțiunea intentată la cererea depusă de către Ghetmanet Natlia a fost admisă integral, fiind dispusă recunoașterea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr.5 din str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, încheiat la 20.09.2003 între Mihail Florea și Ghetmanet Fiocla și a recunoscut ca părți ale contractului din 20.09.2003 în calitate de vînzător Mihail Florea și în calitate de cumpărători Ghetmanet Alexandru și Ghetmanet Natalia; a recunoscut nul contractul de donație a apartamentului nr.5 din str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, încheiat la 02.10.2003 între Fiocla Ghetmanet și Alexandru Ghetmanet; a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare a ap. 5 de pe str. Mateevici, 47, mun. Chișinău, încheiat la 23.09.2011 între Ghetmanet Alexandru și Milețchi Alexei. Cererea reconvențională depusă de către Melițchi Alexei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției, instanța de fond a invocat prevederile art. 199, 219, 220, 315, 316, 753, 757 CC, art. 19, 20, 21 Codul familiei, constatînd că bunul litigios a fost dobîndit de către soții Ghetmanet în perioada căsătoriei și cu mijloacele

bănești comune, bun care este supus regimului proprietății în devălmășie, iar contractul de vânzare-cumpărare din 20.09.2003 a fost încheiat în baza consimțământului alterat de vicii – unei erori considerabile, existînd o falsă reprezentare referitor la părțile actului juridic.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, Ghetmanet Alexandru și Melițchi Alexei au contestat-o cu apel, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 martie 2013 și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea intentată la cererea Nataliei Ghetmanet să fie respinsă ca fiind neîntemeiată, iar cererea reconvențională depusă de către Melițchi Alexei să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013 a fost respins apelul declarat de Ghetmanet Alexandru și Melițchi Alexei și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 martie 2013.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului. Totodată, a fost indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 13.12.2013, Ghetmanet Alexandru, Ghetmanet Fiocla și Milețchi Alexei au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013 și a hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 martie 2013 și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii lui Ghetmanet Natalia și admiterea cererii reconvenționale depuse de Milețchi Alexei.

În argumentarea recursului recurenții au invocat că la actele cauzei lipsesc probe admisibile, pertinente și convingătoare ce pot confirma ca acțiunile lui Ghetmanet Fiocla încalcă vădit ordinea publică și bunurile moravuri. La fel au menționat că contractele contestate au fost depuse în xerocopii, fără a fi autentificate cu originalele. Mai indică recurenții că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că la încheierea actului juridic nu au fost respectate condițiile de valabilitate, în speță a consimțământului, deoarece voința Nataliei Ghetmanet de a cumpăra apartamentul nu a fost probat prin nici o probă veridică.

Ghetmanet Natalia a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitînd recunoașterea acestuia ca inadmisibilă.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului înaintat de Ghetmanet Alexandru și Melițchi Alexei în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurenților, la actele cauzei lipsesc probe admisibile, pertinente și convingătoare ce pot confirma ca acțiunile lui Ghetmanet Fiocla încalcă vădit ordinea publică și bunurile moravuri, precum și susțin că voința Nataliei Ghetmanet de a cumpăra apartamentul nu a fost probat prin nici o probă veridică.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de Ghetmanet Alexandru și Melitchi Alexei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ghetmanet Alexandru și Melitchi Alexei ca inadmisibil.

Referitor la recursul depus de Ghetmanet Fiocla, instanța de recurs consideră că este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 433 lit. c) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Potrivit art. 429 alin. (4) CPC, nu pot fi atacate cu recurs deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare ce nu se supun nici unei căi de atac, nici hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea de apel, din moment ce legea prevede această cale de atac, sau în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art.374.

După cum atestă actele cauzei, Ghetmaneț Fiocla nu a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 martie 2013.

Prin urmare, Ghetmaneț Fiocla nu este în drept să declare recurs, deoarece nu a folosit calea de apel.

În conformitate cu art. 269-270, 429 alin. (4), 432, 433 lit. a) și c), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ghetmaneț Alexandru, Ghetmaneț Fiocla și Milețchi Alexei, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Nataliei Ghetmaneț împotriva lui Ghetmaneț Alexandru, Ghetmaneț Fiocla, Milețchi Alexei, Florea Mihail privind recunoașterea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare din 20.09.2003, a contractului de donație din 02.10.2003 și a contractului de vânzare-cumpărare din 23.09.2011, și cererea reconvențională depusă de Milețchi Alexei împotriva Nataliei Ghetmaneț privind evacuarea.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea